

S t a n o v i s k a

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR k jednotlivým bodům programu 105. plenární schůze RHSD ČR dne 17. října 2013

1.1 Aktuální situace v čerpání prostředků ze strukturálních fondů a stav přípravy období 2014 – 2020

Část 1. Analýza stavů evropských fondů v období 2007 - 2013

KZPS ČR dlouhodobě poukazuje na neuspokojivý stav čerpání 2007 – 2013. Předložená zpráva bohužel naše obavy potvrzuje. Informace o tom, že pouze 42% disponibilních prostředků je v současné době certifikováno, je alarmující a je potvrzením našich kritických stanovisek při přípravě a nekoncepční realizaci celého programovacího období 2007 – 2013, nepodpoře gesce MMR jednotlivými nositeli mnoha programů a nízkou úrovní zaměření se na oblasti smysluplného využití prostředků ve prospěch akcí, které mají vliv na růst ekonomiky a řešení základních problémů (např. dopravní infrastruktura a další). Totéž platí i o informaci, že předpoklad nevyčerpání prostředků je i přes velkou aktivitu a prováděná opatření skupinou prvního náměstka MMR Ing. D. Brauna, MA velice špatný. Je nanejvýš nutné přijmout do konce n+2 (2015) taková účinná opatření, která budou dopady negativního stavu minimalizovat. O to více, že n+3 se nepodařilo prosadit.

Řešením by dle našeho návrhu bylo vyhlášení operativních výzev v rámci jednotlivých OP, které by splňovaly podmínku rychlé realokace a které by byly určeny pro konkrétní oblast a konkrétní cíl – např. rekvalifikace propouštěných zaměstnanců v Moravskoslezském nebo Ústeckém kraji, další výzvy v programech, v nichž nebyly z důvodu nedostatku peněz podpořeny kvalitní projekty i s přihlédnutím ke skutečnosti, že ačkoli alokace nebyla vyčerpána z důvodu odstupování žadatelů, existují další případní zájemci o projekty, kteří „se nestačili rozhodnout“ pro podání žádosti nebo s ní neuspěli. Tento postup samozřejmě vyžaduje rychlé jednání, ale vzhledem ke skluzu ve vyjednávání dalšího období by byl rozhodně pro žadatele i poskytovatele vítaným přínosem.

Zároveň upozorňujeme, že informace, které máme o stavu čerpání OPD I se zásadně liší od komentáře uvedeném ve zprávě o OP Doprava. Již v několika posledních letech docházelo k nedočerpání prostředků EU, ty byly posléze převedeny. Problém se tudíž odkládá a posunuje na další roky. Vzhledem ke katastrofálnímu stavu příprav investičních akcí, nejsou dány garance, že prostředky OPD I budou úspěšně vyčerpány. Jedná se o špatný stav investorské přípravy především na ŘSD a SŽDC (výkupy pozemků, územní rozhodnutí, stavební povolení, projektová příprava, obchodní soutěže,...). Závažným problémem je nedostatek národních zdrojů, který neumožňuje čerpání fondů EU.

Část 2. Informace o přípravě politiky soudržnosti pro období 2014 – 2020

KZPS ČR upozorňuje na rizika, která souvisí s pozdním přijetím a schválením Dohody o partnerství a tím i zahájení čerpání prostředků EU. Je nezbytně nutné vyčlenit maximálních objemů na tzv. tvrdé projekty. Významné je vyčlenění dostatečných prostředků na OPD II a na realizaci opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov prostřednictvím OPŽP, IROP a PIK (min 100 mld. Kč).

1.2 Stav dopravní infrastruktury a příprava na čerpání na rok 2014

V návrhu Rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2014 a střednědobý výhled na roky 2015 a 2016 (dále jen „Rozpočet“) se v podstatě nemění (přes navýšení finančních prostředků v roce 2014) hlavní problém, který jsme již připomínkovali pro navržený „Rozpočet“ v červenci tohoto roku.

S ohledem na konstatování z Předkládací zprávy (a je to mnohokrát uvedeno, nejenom v tomto odstavci, ale i v jiných a i ve vlastním „Rozpočtu“) „Rozpočtový výhled je pro roky 2015 a 2016 z tohoto pohledu nereálný, protože vhodnější by bylo akce v roce 2014 již nezahajovat i za cenu ztráty dotací EU. Lze tak říci, že návrh rozpočtu pro rok 2014 v oblasti financování OPD I nerespektuje finanční omezení let 2015 a 2016.“, je vlastně otázka, zda navržený „Rozpočet“ má vlastně smysl.

KZPS ČR v rámci mezirezortního řízení o rozpočtu SFDI předal stanovisko již dříve. Naše připomínky nebyly akceptovány a vláda svým Usnesením ze dne 2. 10. 2013 č. 751 návrh rozpočtu SFDI schválila. Toto usnesení obsahuje rozpory v oblasti financování v letech 2014 – 2016. Žádáme proto o revokaci usnesení vlády takto:

V l á d a

- I. s o u h l a s í
s návrhem „Rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2014

- II. u k l á d á
 - ministru financí**
navýšit výdajový rámec SFDI v souladu s Dopravní politikou ČR ve střednědobém výhledu pro rok 2015 na 72 mld. Kč a pro rok 2016 na 69,9 mld. Kč
 - ministru dopravy**
 - a. **předložit Návrh předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ke schválení Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky**
 - b. **odůvodnit Návrh v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky**

Opravdu se domníváme, že předložit Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky „Rozpočet“, ve kterém se uvádí, že je v podstatě nesmyslný (zejména s ohledem na střednědobý výhled na roky 2015 a 2016) je absurdní. Domníváme se, že žádný soudný člověk tento návrh „Rozpočtu“ nemůže schválit a předložit Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (ani naše Vláda).

V posledních letech se stalo pravidlem do návrhu rozpočtu zahrnovat předpokládané převody nevyčerpaných finančních prostředků z předchozího roku – dochází tak ke zkreslování bilance zdrojů, neboť při meziročním srovnávání je daný objem finančních prostředků započten dvakrát – a nejedná se o malé objemy – v návrhu rozpočtu na příští rok je takto bilancováno

dokonce 14,1 mld. Kč (11,8 mld. Kč z OPD a 2,3 mld. Kč ze státního rozpočtu) – pokud bychom tedy návrh rozpočtu na příští rok očistili o tyto zdroje, činil by čistý rozpočet na rok 2014 jenom 57 mld. Kč, tedy oproti letošnímu roku pokles o 12%.

Celkový rozpočet na rok 2014 byl sice navýšen o 5 mld. Kč (z 66,1 mld. na 71,1 mld.), ale národní zdroje určené na spolufinancování EU byly posíleny jen o 1,3 mld. Kč, zbylých 3,7 mld. Kč připadá na zdroje OPD II – původně tedy bylo požadováno posílení o 4 mld. Kč, skutečně navýšeno bylo jen o 1,3 mld. Kč, přesto se v textu návrhu rozpočtu nově objevila věta, že „základní výdajový rámec v roce 2014 je dostačující na řádné pokračování OPD I.“

Je evidentní, že nás již v plném rozsahu dohání problém s evropskými zdroji, které dlouhodobě nahrazovaly zdroje národní – naplnily se dva očekávané důsledky – nebude se dařit čerpání OPD kvůli nedostatku peněz na spolufinancování a nebude dostatek národních zdrojů na „neevropské projekty“ – to vše nastalo, a ani pro příští rok nejsou vytvořeny předpoklady pro zlepšení.

Problém se rok od roku prohlubuje - potenciál čerpání evropských zdrojů je ročně méně než 10 mld. Kč (v roce 2012 byla skutečnost 10 mld. Kč, ve schváleném rozpočtu SFDI na rok 2013 je plánováno z OPD vydat 19,7 mld. Kč, přičemž v návrhu rozpočtu SFDI na rok 2014 se již předpokládá převod nevyčerpaných prostředků OPD ve výši 11,8 mld. Kč) - pro příští rok se z OPD I a II plánuje vyčerpat téměř 25 mld. Kč – co tak zásadního se v příštím roce změní, aby se náhle místo 10 mld. Kč z evropských zdrojů, podařilo vyčerpat 1,5 násobek?

Dále chceme upozornit na tyto nejvýznamnější pasáže našich připomínek:

- a)** Rozpočet je poplatný současnému stavu a nereflektuje na Dopravní politiku ČR ani na DSS II, pouze se snaží řešit problematiku prostředků EU. Zvyšuje se tak mezera v civilizační úrovni ČR a ostatních členů EU.
- b)** Nekvalitní zadávací dokumentace v obchodních soutěžích dává prostor jednotlivým uchazečům odvolávat se na ÚOHS. V současné době dosahuje objem nevyřízených žádostí téměř 40 mld. Kč.
- c)** Největším problémem je stav investorské přípravy staveb, který neumožňuje dočerpání prostředků 2007 – 2013 a ani zahájení staveb zahrnutých v OPD II do roku 2016. Vzhledem k dražbám od roku 2016 se bude tato situace dále zhoršovat. Opět chceme připomenout nutnost realizovat investorskou přípravu v daleko větším objemu předpokládaných investičních nákladů.
- d)** V oblasti oprav a údržby není respektována DSSII,
- e)** Naprosto nepochopitelná je velká 0 „slovy nula“ na akce PPP.
- f)** Žádáme, o zapracování připomínek, které byly uvedeny v nálezu NKÚ, týkající se výstavby silnic a dálnic

V Praze dne 17. října 2013

Jan W i e s n e r
prezident